USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Městský soud v Praze**, se sídlem Hybernská 18, Praha 1, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti, o návrhu Městského soudu v Praze na přikázání věci jinému soudu,

takto:

Věc vedená u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 89/2011 **se přikazuje** Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Odůvodnění:

[1] Žalobce doručil dne 18. 3. 2011 k Městskému soudu v Praze žalobu, kterou se domáhal toho, aby Městský soud v Praze přikázal žalovanému vydat žalobci informaci specifikovanou v jeho žádosti z 22. 11. 2010.

[2] Městský soud v Praze jako věcně a místně příslušný soud podal k Nejvyššímu správnímu soudu návrh na přikázání věci jinému než Městskému soudu v Praze podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) Svůj návrh Městský soud v Praze odůvodnil tím, že jako žalovaný zde vystupuje samotný Městský soud v Praze a že tato skutečnost vzbuzuje pochybnosti o podjatosti soudců tohoto soudu v dané věci.

[3] Žalobce se k návrhu na delegaci nutnou vyjádřil podáním ze dne 8. 11. 2011, ve kterém nedal souhlas k přikázání věci a poukazoval na jednoduchost věci, tudíž rozhodování o delegaci by prodloužilo řízení. Žalobce se dále pozastavoval nad tím, že nikdo námitku podjatosti soudců nevznesl.

[4] Žalovaný se k návrhu na delegaci nutnou nevyjádřil.

[5] Podáním ze dne 6. 11. 2012 se žalobce domáhal toho, aby byla městskému soudu určena Nejvyšším správním soudem lhůta k provedení procesních úkonů v dané věci. O

návrh rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 27. 11. 2012, č. j. Aprk 41/2012 - 14, tak, že jej jako nedůvodný zamítl.

[6] Podle ustanovení § 9 odst. 1 s. ř. s. *přikáže Nejvyšší správní soud věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát*. V citovaném ustanovení je upraven případ tzv. delegace nutné, která je podmíněna vyloučením všech soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu, který má věc jako soud věcně a místně příslušný projednat a rozhodnout.

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že v posuzované věci je nutno přikázat věc jinému krajskému soudu podle ustanovení § 9 odst. 1 s. ř. s., neboť pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát.

[8] Žalobou ve věci samé je totiž napadena údajná nečinnost Městského soudu v Praze, kterou žalobce spatřuje v tom, že mu nebyla poskytnuta jím požadovaná informace podle jeho žádosti ze dne 22. 11. 2010. Předmětnou věc by tak rozhodovali soudci, kteří u tohoto soudu coby žalovaného působí.

[9] V dané věci tedy jde o posouzení nestrannosti soudců Městského soudu v Praze v situaci, kdy by měli posuzovat činnost předsedy soudu a samotného soudu, u nějž působí. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy).

[10] Nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, vyjadřující vnitřní psychický stav soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům atd.), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi nalezla stěží uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat šířeji; také v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, jestli reálně neexistují objektivní okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem odůvodňující závěr, že soudce určitým, nikoliv nezaujatým vztahem k věci disponuje. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv pouze na skutečně prokázané podjatosti, ale je dáno již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti (viz nález Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, přístupné na www.nalus.usoud.cz).

[11] Nejvyšší správní soud ve shodě s citovanými rozhodnutími a se svou předchozí judikaturou (např. rozsudek tohoto soudu ze dne 30. 9. 2005, č. j. 4 As 14/2004 - 70) uvádí, *„vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale je dáno již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti“*.

[12] Důvodné pochybnosti o nepodjatosti soudců příslušného soudu lze mít nejen z toho důvodu, že žalovaným je subjekt, proti jehož nečinnosti v dané věci směřuje žaloba, neboť taková situace by automaticky nezakládala podjatost všech soudců tohoto soudu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze den 23. 8. 2006, č. j. Nad 35/2006 - 12), ale zejména z toho, že je přezkoumávána nečinnost předsedy městského soudu, který vykonává úkoly státní správy na úseku soudnictví (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2008, č. j. Nad 4/2008 - 47; usnesení tohoto soudu ze dne 30. 9. 2003, č. j. Nao 31/2003 - 16, či rozsudek totožného soudu ze dne 30. 9. 2005, č. j. 4 As 14/2004 - 70). Tato skutečnost tak zavdává objektivní pochybnosti o nepodjatosti všech soudců specializovaných senátů správního soudnictví příslušného krajského soudu.

[13] V tomto ohledu je vhodné poukázat i na obecnou právní zásadu *„nemo iudex in causa sua“*, podle které **nikdo nesmí být soudcem ve vlastní věci**, a ve sporu mezi dvěma subjekty musí vždy rozhodovat nezávislý třetí subjekt. Tato obecná pravidla jsou obecně uznávána jako zásady spravedlnosti, a to i tehdy, jestliže nejsou normativně vyjádřena v pozitivním právu.

[14] Nejvyšší správní soud dospěl v posuzované věci k závěru, že jsou naplněny podmínky pro delegaci nutnou, neboť z povahy věci jsou v tomto případě v důsledku působení uvedené obecné právní zásady vyloučeni všichni soudci příslušného soudu pro možnou podjatost a není tak v souladu se zásadou materiálního právního státu, aby tento místně příslušný soud ve věci rozhodl. Vzhledem k výše uvedenému proto Nejvyšší správní soud přikazuje předmětnou věc k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2012

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu